

**Adroddiad cynnydd hanner blwyddyn ar yr elfen
'Diwygio' o'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol
(GAALI)**

01/04/2024 – 30/09/2024

CYNNWYS

1. Adroddiad cynnydd (01/04/2024 – 30/09/2024)

- **Diwygio**
  - Y Cwricwlwm i Gymru
  - Dysgu Proffesiynol ac Arweinyddiaeth

2. Atodiad:

- Data Rhanbarthol

DIWYGIO

Y Cwricwlwm i Gymru - Cefnogi dealltwriaeth a dulliau gweithredu ysgolion ac UauCD yng nghyd-destun y Cwricwlwm i Gymru, gan alluogi ymarferwyr i gwblhau ystod o weithgareddau i wireddu'r Cwricwlwm i Gymru, i ddatblygu eu sgiliau, eu gwybodaeth a'u harferion.

CYNLLUN BUSNES: SGILIAU TRAWSGWRICWLAIDD

3-8

Darparwyd cymorth pwrpasol i ysgolion sy'n achosi consyrn ar draws y rhanbarth. Yn gyffredinol, mae bron pob ysgol sy'n achosi consyrn yn gwneud cynnydd cyson neu dda yn erbyn y camau gweithredu a gytunwyd, ac mae pob aelod staff a rhanddeiliad yn uwchsgilio yn ystod y broses. Mae'r cymorth yn datblygu dealltwriaeth ymarferwyr o gynnydd yn y sgiliau trawsgwricwlaidd a'r sgiliau cyfannol ar draws llwybrau datblygu Galluogi Dysgu at ddiwedd CC2 ym mhob MDaPh. Mae'r cymorth hefyd yn gwella'u dealltwriaeth o egwyddorion ac addysgeg Dysgu Sylfaen ac yn cael effaith gadarnhaol ar ansawdd y ddarpariaeth ac ar gynnydd dysgwyr.

Cynhaliwyd rhwydweithiau 3-8 ar gyfer ymarferwyr ac Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant (YCG), gan rannu arweiniad ar ddatblygu sgiliau trawsgwricwlaidd trwy FDaPh Gwyddoniaeth a Thechnoleg. Mae ysgolion sy'n rhan o brosiectau ymchwil GwE wedi rhannu astudiaethau achos ar y dull 'Chwarae, Arsyliwi, Gofyn'. Mae'r rhai a oedd yn bresennol wedi datblygu eu dealltwriaeth o strategaethau a darpariaeth effeithiol a phrofiadau dysgu pwrpasol i gefnogi gwybodaeth a dealltwriaeth o'r dull 'Chwarae, Gofyn, Arsyliwi'. Mae astudiaethau achos hefyd yn ategu eu dealltwriaeth o sut gallant ddatblygu'r arferion hyn a'u gwreiddio yn yr ysgol. Mae cyflwyniadau ac astudiaethau achos wedi'u huwchlwytho ar Ddosbarth Google ar gyfer pob ymarferydd sydd wedi bod yn bresennol.

Cynhaliwyd gweithdai rhanbarthol i athrawon a chymorthyddion dysgu sy'n newydd i'r grŵp oedran 3-8, yn canolbwyntio ar egwyddorion datblygu sgiliau o fewn Galluogi Dysgu a phob MDaPh, a hynny wrth ddefnyddio addysgeg effeithiol a phriodol i ddatblygiad. Mae gan y rheiny sydd wedi bod yn bresennol adnabyddiaeth a dealltwriaeth gadarn o'r tri galluogwr dysgu o fewn Galluogi Dysgu ac o addysgeg a chynllunio ar gyfer datblygu sgiliau a gwybodaeth o fewn eu cwricwlwm i'w trosglwyddo'n arferion dosbarth.

Cynhaliwyd gweithdai datblygu dealltwriaeth ddofn o'r 5 hyfedredd mathemategol i athrawon a chymorthyddion dysgu. Mae pob ymarferydd wedi'i uwchsgilio ar sut i ddatblygu dealltwriaeth gysyniadol o rif trwy ystod o ddulliau addysgegol; sut i gynllunio heriau mathemategol ystyrlon o fewn y ddarpariaeth; sut i wreiddio trefniadau ar gyfer datblygu ymresymu mathemategol a datrys problemau yng nghyd-destun rhifedd ac ar draws pob MDaPh.

Cyflwynwyd hyfforddiant pwrpasol i ysgolion unigol a chlystyrau ar agweddau penodol ar y Cwricwlwm e.e. darllen cynnar ac uwch sgiliau darllen, dysgu gwreiddiol a phwrpasol, rôl yr oedolyn, rhifedd, cynllunio a dysgu yn yr awyr agored. Mae hyn wedi uwchsgilio staff ar y continwmm 3-11 yng nghyd-destun ymestyn a dyfnhau sgiliau o fewn cwricwlwm sydd yn briodol i ddatblygiad.

Materion neu risgiau newydd gafodd eu hadnabod yn ystod y cyfnod adrodd hwn:

- Cynllunio cynnydd mewn sgiliau o'r Llwybrau Datblygu hyd at ddiwedd CC2.
- Cynllunio profiadau dysgu sy'n rhoi her i bob disgybl.
- Addysgeg ym Mlwyddyn 1 a 2

Rhaglen 3 diwrnod - Datblygu cyfleoedd dysgu cyfoethog a sgiliau dysgwyr trwy FDaPh gwyddoniaeth a thechnoleg - diwrnod 2 a 3 ymarferwyr Cynradd (8-11)

Yn ystod tymor yr haf, cynhaliwyd dyddiau olaf y rhaglen dri diwrnod i athrawon (8-11), gyda phwyslais ar ddatblygu sgiliau trawsgwricwlaidd o fewn MDaPh Gwyddoniaeth a Thechnoleg, a hynny yn Gymraeg a Saesneg. Roedd arfarniadau gan ymarferwyr yn nodi:

- Hyder i allu cyflwyno Gwyddoniaeth a Thechnoleg yn y cwricwlwm newydd yn effeithiol.
- Rwy'n gobeithio medru ysbrydoli rhagor o fy nghyd-weithwyr i wella safonau mewn gwyddoniaeth a darparu gwell cyfleoedd i ddysgwyr ar draws yr ysgol.

- Gwell dealltwriaeth o wyddoniaeth fel testun trawsgwricwlaidd i'r holl staff. Gwell ymwybyddiaeth o wyddoniaeth mewn rolau STEM ac annog sgiliau gwyddoniaeth ar gyfer pawb. Cysondeb o ran cyflwyno sgiliau a thestunau fel bod y mathau o ymholiad i gyd yn cael eu datblygu yn briodol ar draws camau cynnydd.
- Rwyf wedi newid yn llwyr sut rwy'n addysgu Gwyddoniaeth - dim dibynnu mwyach ar gynlluniau sydd wedi dyddio. Rwy'n hyderus i addysgu testunau/prosiectau sy'n gyforiog o sgiliau trawsgwricwlaidd.
- Cwrs 3 diwrnod gwych lle cyflwynwyd cymaint o wybodaeth, nid yn unig am wyddoniaeth a thechnoleg, ond am bob MDaPh ar draws y cwricwlwm.

Yn sgil llwyddiant y cwrs hwn, bydd fformat tebyg yn cael ei ddefnyddio ar gyfer cwrs Cynllunio Thema a Sgiliau Trawsgwricwlaidd yn CA2, dros 2 ddiwrnod.

'Datblygu'r Hyfedreddau Mathemategol' rhaglen 2-ddiwrnod i athrawon 8-14

Mae'r rhaglen 2-ddiwrnod hon wedi'i chynllunio a rhannwyd gwybodaeth ag ysgolion y rhanbarth. Bydd Diwrnod 1 yn digwydd mewn 5 lleoliad gwahanol ar draws y rhanbarth yn ystod w/c 14 Hydref 2024, a bydd Diwrnod 2 yn dilyn patrwm tebyg yn ystod w/c 3 Chwefror 2025.

Hyd yma, mae 94 ymarferwr wedi cofrestru. Dyma'r deilliannau disgwylidig:

- cael dealltwriaeth gynhwysfawr o 5 hyfedredd mathemategol y Cwricwlwm i Gymru.
- cael strategaethau i gynllunio cynllun gwaith sy'n meithrin datblygiad hyfedreddau mathemategol ymhlith dysgwyr o fewn cynllunio cwricwlwm.
- edrych ar ddulliau o ddatblygu dealltwriaeth gysyniadol mewn mathemateg, yn cynnwys defnyddio deunyddiau diriaethol, cynrychioliadau gweledol a chyd-destunau byw.
- cael dealltwriaeth ddyfnach o lythrennedd disgyblaethol mewn mathemateg, gyda ffocws penodol ar lafaredd ac edrych ar dechnegau i feithrin trafodaethau a chyfathrebu mathemategol ymhlith dysgwyr.
- datblygu dealltwriaeth ddyfnach o gwestiynu effeithiol mewn mathemateg a syniadau ymarferol ar gyfer datblygu rhesymu rhesymegol a datrys problemau.

Gweithdy Addysg Ariannol i athrawon 8-14

- Cynhelir y gweithdy hwn mewn 6 lleoliad/sesiwn gwahanol yn ystod w/c 20 Ionawr 2025.

Cynllunio'n raddol ar gyfer sgiliau llythrennedd, rhifedd a digidol o fewn dosbarth 8-11.

Mae'r rhaglen 2-ddiwrnod hon wedi'i chynllunio a rhannwyd gwybodaeth ag ysgolion y rhanbarth. Bydd Diwrnod 1 yn digwydd mewn 5 lleoliad gwahanol ar draws y rhanbarth ar ôl hanner tymor, a bydd Diwrnod 2 yn dilyn patrwm tebyg yn ystod mis Mawrth 2025.

Mae cofrestru yn dal ar agor, ac mae 88 ymarferwr wedi cofrestru hyd yma. Dyma'r deilliannau disgwylidig:

- Deall sut i gyfuno sgiliau llythrennedd, rhifedd a digidol i greu profiadau dysgu cyfoethog i bob dysgwr.
- Ymgymryd â chyfluoedd ymarferol i ddatblygu a chymhwyso sgiliau trawsgwricwlaidd o fewn cyd-destunau dilys a byw.
- Ymestyn profiadau i gyfoethogi gwaith cynllunio'r cwricwlwm.
- Deall ymhellach fanteision a phwysigrwydd dysgu trawsgwricwlaidd.
- Cynyddu ymgysylltiad dysgwyr drwy brofiadau dysgu perthnasol ac ystyrlon.

Cyfarfod Rhanbarthol i Arweinwyr Rhifedd Uwchradd

Cynhaliwyd y cyfarfod hwn ar 25 Mehefin, 2024. Daeth 45 i'r cyfarfod o 54 ysgol uwchradd y rhanbarth. Cafwyd cyfraniadau gan Estyn a Chyfoeth Naturiol Cymru a gynhaliodd weithdai yn ystod y dydd. Dyma ddeilliannau pwysig y diwrnod:

- Cael y negeseuon diweddaraf gan Estyn ynghylch datblygu Rhifedd yn effeithiol, ar sail canfyddiadau presennol yng Nghymru.
- Cael syniadau ac adnoddau sy'n gydnaws â'r Cwricwlwm i Gymru trwy gymryd rhan mewn gweithdy ymarferol dan arweiniad Cyfoeth Naturiol Cymru.
- Cael dealltwriaeth ddyfnach o'u rolau wrth yrru a gwella Rhifedd yn eu lleoliadau.
- Defnyddio adnoddau a negeseuon y diwrnod i wella ansawdd dysgu ac addysgu Rhifedd yn eu lleoliadau, a rhannu eu cynnydd yn y cyfarfod rhwydwaith nesaf.
- Cael cyfle i rwydweithio efo arweinwyr Rhifedd eraill y rhanbarth.

Cwblhaodd y rhai oedd yn bresennol ffurflen adborth ar y diwrnod. Nododd 100% fod y diwrnod naill ai'n ddefnyddiol iawn neu'n ddefnyddiol, gyda 63% yn nodi defnyddiol iawn.

Cyfarfodydd rhwydwaith lleol i Arweinwyr Rhifedd Uwchradd

Mae 6 cyfarfod rhwydwaith lleol wedi'u cynllunio (ar gyfer w/c 18 Tachwedd) ac mae disgwyl i bron bob ysgol uwchradd fynychu. Bydd y cyfarfodydd hyn yn ddilyniant i gyfarfod rhanbarthol mis Mehefin, yn canolbwyntio ar rannu arferion da a chynnydd. Bydd ffocws hefyd ar edrych yn fanylach ar Rifedd mewn Gwyddoniaeth, ac uwchsgilio arweinwyr Rhifedd ar ddefnyddio'r asesiadau personol yn effeithiol, a fydd yn cynnwys dod yn gyfarwydd â nhw gyda'r adroddiadau newydd ar gael y flwyddyn addysgol hon.

Materion neu risgiau newydd gafodd eu hadnabod yn ystod y cyfnod adrodd hwn:

- Capasiti cyfyngedig gyda dim ond 1 YCG Mathemateg a Rhifedd Uwchradd ac 1 Cynradd - mae'r tîm wedi lleihau o 3 YCG i 2, ond nid felly y galw am gefnogaeth bwrpasol, lleol a rhanbarthol.

Cynnig Proffesiynol Digidol GwE

Datblygwyd ystod eang o gyrsiau yn dilyn adborth gan ymarferwyr. Gyda phwysau ariannol o du ysgolion rhoddwyd mwy o ffocws ar adnabod cyfleoedd i gael y gwerth mwyaf am arian o'r cynnig proffesiynol. Mae'r rhain yn cynnwys parhau efo llwyddiant cwrs peilot y llynedd, sef cwrs sgiliau trawsgwricwlaidd ar gyfleoedd digidol yn cefnogi efo cyflwyno sgiliau llythrennedd. Wrth ymateb i adborth gan ymarferwyr, gwelwyd bod y cyrsiau ymarferol hyn yn cynnig cyd-destun i sgiliau digidol er mwyn cefnogi elfen arall, fel llafaredd. Er mwyn bodloni'r heriau y mae ysgolion yn eu hwynebu o ran yr angen parhaus am DPP, ond hefyd capasiti cyfyngedig i ryddhau staff, rydym wedi defnyddio'r model hwn i ddatblygu'r rhan fwyaf o'n cyrsiau eleni. Mae 51 cwrs hyfforddiant DPP wedi'u trefnu ar gyfer y flwyddyn ariannol hon, ac rydym hefyd wedi cynnwys hyfforddiant ar agenda'r rhwydweithiau rhanbarthol, gyda'r nod o sicrhau bod negeseuon allweddol yn cyrraedd ysgolion.

Hyd yma, mae 735 aelod staff ar draws y rhanbarth wedi cofrestru ar hyfforddiant o'n Cynnig Dysgu Proffesiynol (DP). Mae 652 ar gyfer cyrsiau hyfforddiant digidol penodol, gyda 83 wedi cofrestru i fynychu'r Rhwydweithiau Digidol Uwchradd. Mae 37% wedi'u cwblhau hyd yma, gyda'r gweddill eto i ddigwydd. Maent ar gael ar gynnig DP GwE i ysgolion gofrestru arnynt.

Mae 3 map cynnydd ychwanegol wedi'u creu trwy gyfrwng Partneriaethau rhanbarthol ar draws y consortia. Cafwyd adborth hynod gadarnhaol gan ymarferwyr. Mae uwch arweinwyr mewn ysgolion hefyd wedi canmol yr adnoddau. Maent yn cynnig arweiniad clir er mwyn sicrhau bod staff yn cynllunio ar gyfer cynnydd yn y sgiliau trawsgwricwlaidd.

Mae'r deilliannau yn dechrau dod i'r amlwg mewn ysgolion, 18 mis wedi lansio'r strategaeth chwe cham. Mae sôn yn adroddiadau arolygu nifer o ysgolion sydd wedi cael arolygiad Estyn yn ddiweddar bod strategaethau clir mewn lle ar gyfer sgiliau trawsgwricwlaidd. Oherwydd llwyddiant y strategaeth chwe cham, mae'r ffocws yn ein Rhwydweithiau a'n cynnig DP wedi newid y flwyddyn addysgol hon i sicrhau bod ymarferwyr yn deall beth yw cynllunio ar gyfer cynnydd a sut mae hyn yn edrych yng nghyd-destun gwaith Digidol.

Cynllunio a gwerthuso strategol yng nghyd-destun sgiliau trawsgwricwlaidd ar draws y cwricwlwm (ar gyfer aelodau UDA mewn ysgolion uwchradd).

Cynhaliwyd un diwrnod o hyfforddiant ym mis Medi ar gyfer aelodau Uwch Dimau Arwain ysgolion uwchradd sydd yn arwain ar y sgiliau gyda'r ffocws ar 'Cynllunio yn strategol ar gyfer cynnydd a dilyniant yn y sgiliau trawsgwricwlaidd'. Roedd y niferoedd a fynychodd yr hyfforddiant yn gadarnhaol, gyda chyfanswm o 44 arweinydd ysgol o 33 ysgol uwchradd, 1 UCD a 2 ysgol arbennig wedi mynychu. Rhannwyd y diwrnod yn 4 rhan gan roi trosolwg lefel uchel o ddisgwyliadau traws ysgol mewn perthynas ag arwain yn strategol ar y sgiliau, a rhoi pwyslais wedyn ar gynllunio yn strategol mesul sgil: Llythrennedd, Rhifedd a Chymhwysedd Ddigidol.

Cafwyd adborth positif ar ddiwedd y sesiynau gyda sylwadau yn nodi bod gan y mynychwyr well dealltwriaeth o gynllunio ar lefel strategol i ddatblygu'r sgiliau ac i wella safonau mewn sgiliau, ynghyd â sut i arfarnu cynnydd a safonau yn y sgiliau. Nododd sawl un bod ganddynt well dealltwriaeth o rolau a chyfrifoldebau mewn perthynas â gyrru'r sgiliau yn draws ysgol a phwysigrwydd cydweithio ar bob haen o arweinyddiaeth er mwyn sicrhau cynnydd ac effaith.

Roedd y rhan fwyaf wedi gwerthfawrogi'r adnoddau a'r enghreifftiau a rannwyd yn y sesiynau gan nodi hefyd y budd o allu trafod gyda chymheiriaid o ysgolion eraill. Roedd lleiafrif a fynychodd yn newydd i'w rolau o arwain yn strategol ar y Sgiliau a nodwyd ganddynt eu bod wedi dysgu llawer o'r cyflwyniadau a bod yr hyfforddiant wedi eu harfogi i ystyried eu taith o gynllunio cynnydd yn y Sgiliau.

Mae'n bryder nad oedd cynrychiolaeth o bob ysgol uwchradd yn y rhanbarth yn yr hyfforddiant, yn arbennig o ystyried pwysigrwydd yr agenda sgiliau ar lefel genedlaethol a'r gofyn gan ysgolion am gefnogaeth yn y maes. Bydd angen i ysgolion ar draws y rhanbarth rymuso eu cydweithio ysgol i ysgol yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru er mwyn sicrhau datblygiad yn y maes. Mae'r risgiau ynghlwm wrth hyn yn niferus gyda rhai ysgolion yn gyndyn o ryddhau aelodau staff o'u hysgolion oherwydd diffyg capasiti.

CYNLLUN BUSNES: IEITHOEDD RHYNGWLADOL (IRh) I'R CYNRADD A'R UWCHRADD

Cefnogi ymarferwyr cynradd ac uwchradd i ddarparu ieithoedd rhyngwladol o fewn MDaPh ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu.

Mae ystod lawn o weithgareddau Dysgu Proffesiynol wedi'u hwyluso ar gyfer ymarferwyr IRh cynradd ac uwchradd. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Cyrsiau ar-lein i athrawon ysgolion cynradd ac/neu uwchradd ar Uwchsgilio Iaith : mae 84 athro wedi cofrestru ar hyn o bryd ac yn defnyddio'r cyrsiau i ddatblygu eu gwybodaeth a'u sgiliau ieithoedd rhyngwladol. Mae'r cwrs ar gyfer dechreuwyr ac mae unigolion yn defnyddio'r gwersi pan yn gyfleus. Mae mynediad heb ei gyfyngu am ddwy flynedd a chyfrifon unigol yn galluogi athrawon prysur i reoli eu hamser a'u llwyth gwaith fel y gwelant orau. Mae hyder i ddysgu ieithoedd yn codi gan fod pob gwers yn cynnwys rhai awgrymiadau addysgegol a thasgau i'w cwblhau yn y dosbarth.
- Institut français- IRh yn y sector cynradd. Cynnydd ac asesu. Ar-lein ar ôl ysgol - cenedlaethol : daeth 8 ysgol, 10 athro i hyfforddiant ar-lein yr Institut français. Roedd yr adborth yn gadarnhaol iawn gan y cafwyd gwell dealltwriaeth o gynnydd mewn ieithoedd Rhyngwladol yn y cynradd a sut i sicrhau dysgu pwrpasol a chadarn.
- Lansio Pecyn Cymorth Llwybrau at Ieithoedd Cymru. Routes Cymru. Prifysgol Bangor. Diwrnod wyneb yn wyneb: cynhaliwyd y Diwrnod Archarwyr Ieithoedd i Flwyddyn 5 ar 17/6/24. Cafwyd presenoldeb da iawn (llawn) a 5 ysgol yn bresennol: 10 athro a 106 disgybl. Rhannwyd a thrafodwyd syniadau i athrawon a myfyrwyr gymryd rhan mewn gweithgareddau i ddatblygu ieithoedd a'u hybu mewn ysgolion. Bu disgyblion yn rhan o weithdai diwylliannol a gweithdai iaith amrywiol. Cafwyd adborth hynod o gadarnhaol gan staff a disgyblion.
- Hyfforddiant Trochi - yn Ffrainc/Sbaen GwE Taith + DBe GwE: bu 28 o athrawon cynradd ac uwchradd ar gwrs wythnos yn Ffrainc a Sbaen. Mae athrawon wedi dechrau datblygu darpariaeth ac arferion ymhellach ar ôl dychwelyd. Bu'r gweithgaredd yn hynod o lwyddiannus a chafwyd adborth cadarnhaol gan bawb. Ymhlith y prif bethau y mae athrawon yn adrodd amdanynt yw hyder, arbenigedd, ymdeimlad o gyfeiriad, brwdfrydedd i addysgu ieithoedd a meddylfryd newydd ar gyfer cynllunio. Mae'r effaith i'w gweld yn barod mewn ysgolion: mae uwch dimau a llywodraethwyr yn gefnogol iawn ac mae cynlluniau dysgu newydd yn cael eu datblygu i gyd-fynd â'r dysgu newydd gan staff am ddysgu ac addysgu IRh. Mae athrawon wedi rhannu eu profiad â'u cyd-weithwyr a chymuned yr ysgol a byddant yn parhau i wneud hyn â gweddill y rhanbarth yn ein cyfarfodydd rhwydwaith ac mewn digwyddiadau dysgu proffesiynol eraill.
- Sesiwn DP gyda siaradwyr gwadd: arbenigwyr IRh: Llafaredd a Sanako Connect: Group Talk: Uwchradd, ar-lein: 3/7/24: cafwyd presenoldeb da - 12 ysgol, 15 athro. Cafodd y sesiwn ei recordio a'i rannu â gweddill y rhwydwaith, er gwybodaeth. Roedd yr adborth yn hynod o gadarnhaol. Cafodd y strategaethau a'r model i ddatblygu siaradwyr fwy digymell a hyderus dderbyniad da iawn, ac maent yn hawdd eu defnyddio yn y dosbarth. Rhannwyd adnoddau ymarferol o safon uchel i athrawon eu defnyddio fel rhan o system Sanako, neu fel adnoddau addysgu. Cynhelir sesiwn dilynol wyneb yn wyneb ar 15 Hydref fel rhan o'r cyfarfod rhwydwaith IRh.
- Mae'r sesiynau a ganlyn bellach wedi'u trefnu ac mae cofrestru yn mynd rhagddo:
  - Edrych ar amlieithrwydd ar draws Maes ILiCh - gweithio ar y cyd rhwng IRh, Cymraeg a Saesneg fel pynciau. 13/11/24 @3:45pm. Ar-lein. Gyda gweithgarwch dilynol ym mis Chwefror-Mawrth (i'w gadarnhau).
  - Gwreiddio Ieithoedd yn y cwricwlwm cynradd: hyfforddiant cynradd PowerLanguage. Wyneb yn wyneb. 26/11/24 & 27/1/25

- Cefnogi arferion IRh yn defnyddio technoleg a hyfforddiant Sanako Connect: mae 15 ysgol yn gallu defnyddio'r trwyddedau ar hyn o bryd. Mae'r ysgolion hyn i gyd wedi cael hyfforddiant ac mae rhai wedi cael hyfforddiant unigol pellach. Bydd gweithgarwch dilynol a diweddariadau ar gynydd ac effaith yn digwydd yn y cyfarfod rhwydwaith IRh ym mis Hydref.
- Cyfarfodydd rhwydwaith tymhorol: rhannu arfer da, Cynllunio creadigol, y dimensiwn Rhyngwladol a Diwylliannol, sgiliau Llafaredd, Cynnydd ac Asesu, Lluosieithrwydd. Cyfarfu'r Rhwydwaith IRh Uwchradd ar 10/06/2024 a chafwyd presenoldeb da iawn gyda 28 ysgol yn bresennol. Roedd yn ddiwrnod llwyddiannus iawn ac roedd yr adborth yn hynod o gadarnhaol. Roedd athrawon yn teimlo wedi'u hysbrydoli a'u bod yn cael cefnogaeth, ac yn gwerthfawrogi cael amser i rwydweithio, rhannu syniadau, a chyflwyno a thrafod arferion. Cafodd fformat y dydd dderbyniad da iawn, a oedd yn cynnwys amser i gyflwyno, cwblhau peth gwaith yn yr ysgol mewn mwy o fanylder, myfyrio ar arferion a datblygu eu gwaith cynllunio ymhellach. Byddai athrawon yn ffafrio fformat tebyg i gyfarfodydd y dyfodol.

Cefnogi amlieithrwydd a chynyddu niferoedd y dysgwyr sy'n astudio ieithoedd ar bob lefel.

- Gwledd Iaith: Blwyddyn 8 - gyda Routes Cymru a phartneriaid DBE. Prifysgol Bangor: diwrnod Cynllun Llysgenhadon Iaith Blwyddyn 8: 24/6/24. Cafwyd presenoldeb da iawn (llawn) gyda 11 ysgol a 151 disgybl wedi cofrestru. Bu disgyblion yn rhan o weithdai diwylliannol a gweithdai iaith amrywiol. Cafwyd adborth hynod o gadarnhaol gan staff a disgyblion. Cafodd disgyblion hyfforddiant hefyd ar ddod yn Llysgenhadon Iaith. Roedd hwn yn gyfle gwych i gynnwys llawer yn rhagor o ddisgyblion yn y cynllun nag mewn blynyddoedd blaenorol. Yn ôl adborth disgyblion roedd pawb wedi mwynhau'r diwrnod yn fawr, diwrnod i ledu gorwelion, ac maent yn barod yn awr i hyrwyddo ieithoedd yn eu hysgolion a gweithio fel llysgenhadon. Mae bod yn y Brifysgol, mynychu gweithdai mewn darlithfeydd, cyfarfod â myfyrwyr a mynd o gwmpas y safle hefyd wedi codi dyheadau dysgwyr, yn ôl yr adborth.
- Jamborî: Adnodd ysgolion arweiniol gyda fideos o ddisgyblion yn dehongli cân yn yr iaith ryngwladol: rhannwyd yr adnodd hwn â phob ysgol gyda gweithgaredd dilynol i'w gadarnhau.
- Partneriaeth Cymru-Llydaw: Parhau i gefnogi ac arwain ysgolion gyda'u prosiect a'u partneriaethau efo'u hysgolion partner yn Llydaw: mae cyswllt â phob partner yn Llydaw wedi'i gadarnhau. Mae 26 ysgol yn rhanbarth GwE a Llydaw (21 ysgol gynradd a 5 ysgol uwchradd) bellach mewn partneriaethau. Dechreuodd y rhan fwyaf o'r prif brosiectau ym mis Medi i'r mwyafrif o ysgolion. Mae disgyblion y rhan fwyaf o ysgolion wedi gwneud cysylltiad rhithwir cychwynol yn y misoedd diwethaf. Mae athrawon rhai ysgolion am gysylltu hefyd. Bydd rhai ysgolion yn rhannu eu datblygiadau â'r rhwydwaith yn y sesiynau hyfforddiant wyneb yn wyneb ym mis Hydref a Tachwedd. Bydd eraill yn rhannu trwy gyfrwng astudiaeth achos. Rhennir cysylltiadau pellach i ysgolion eraill ddod o hyd bartneriaid dramor yn ein digwyddiadau Dysgu Proffesiynol ym mis Tachwedd.
- Pecyn Cymorth Cynradd Llwybrau at Ieithoedd Cymru: Parhau i hyrwyddo'r adnoddau gydag ysgolion cynradd: parhaus. Mae 22 ysgol yn rhanbarth GwE wedi gofyn am yr adnoddau ac wedi eu defnyddio i gyflwyno IRh yn eu cwricwlwm.

Ymgysylltu a chymryd rhan

- Annog ysgolion uwchradd i fod yn rhan o raglen fentora Prifysgol Caerdydd: mae recriwtio ar gyfer y cynllun Mentora ITM wedi dod i ben. Niferoedd rhagorol eto eleni - 21 ysgol, a fydd yn rhan o'r cynllun o fis Hydref 2024. Mae rhai ysgolion yn ymuno â'r cynllun am y tro cyntaf eleni, neu wedi penderfynu ailgydio yn y cynllun. Bydd y mentora a'r adrodd gan y tîm mentora ITM yn parhau i gael ei adolygu a'i ddadansoddi er mwyn llywio yn well ein cynnig a'n cymorth i ysgolion y rhanbarth.
- Ariannu ymarferwyr cynradd i gymryd rhan yn rhaglen Athrawon yn Dysgu sut i Addysgu Ieithoedd (TELT) y Brifysgol Agored: mae recriwtio ar gyfer y cwrs TELT wedi dod i ben. Niferoedd rhagorol, gyda 12 athro wedi cofrestru ar y cwrs. Bydd y cwrs yn cychwyn ar 05/10/2024. Ers 2018, mae Dyfodol Byd-eang wedi galluogi 78 athro cynradd i ymestyn eu dysgu proffesiynol a'u harbenigedd ymhellach drwy'r bartneriaeth hon a'r cwrs hwn.

Cynllunio a chyfathrebu: Cefnogi efo cyflwyno ieithoedd rhyngwladol yn effeithiol

- Timau cynradd ac uwchradd Dyfodol Byd-eang: arweinwyr ysgol cynradd ac uwchradd i ddarparu gwybodaeth, arwain, cefnogi a rhoi'r cynllun busnes ar waith: bydd y Timau DBE yn cyfarfod yn rheolaidd, ar-lein neu wyneb yn wyneb. Mae'r 3 arweinydd uwchradd a'r 9 arweinydd cynradd yn helpu arweinydd DBE GwE i roi cefnogaeth i ysgolion a llunio cynllun cymorth a chynnig sy'n berthnasol i staff a disgyblion ac a fydd yn cael effaith. Mae pob ysgol Arweiniol yn rhan o'r amryfal brosiectau ac yn gallu cynnig cyngor ac

arweinid ar lefel ymarferydd i ymarferydd. Mae ymarferwyr eraill yn gwerthfawrogi hyn yn arw, ac yn hoff o roi dulliau yn seiliedig ar dystiolaeth ar waith yn ymarferol, yn ogystal â'r syniadau ysbrydoledig a'r feddylfryd. Ymunodd ysgol arall â'r tîm eleni, sydd wedi dewis BSL fel ei phrif iaith ryngwladol. Byddwn yn cael gwybod rhagor am daith yr ysgol ac am ei phrosesau cynllunio.

- Newyddlen bob hanner tymor a llwyfannau: hysbysu a hyrwyddo'r datblygiadau diweddaraf mewn IRh, cyfleoedd DP a digwyddiadau neu weithgareddau i fyfyrwyr: caiff ysgolion ac athrawon gyfle i gael mynediad at yr wybodaeth a'r cynnig o ystod o sianeli. Mae rhaglen a chynnig Dyfodol Byd-eang yn weledol ac yn cael ei chroesawu.
- Gwefan Google Dyfodol Byd-eang GwE: mae'r wefan yn parhau i gael ei phoblogi gyda datblygiadau diweddar. Bydd ysgolion hefyd yn rhannu eu gwaith mewn cyflwyniadau a wnaed yn ystod y digwyddiadau DP amrywiol. Caiff ysgolion ac athrawon gyfle i gael mynediad at y wefan i ddod o hyd i syniadau ac ysbrydoliaeth i ddatblygu eu cwricwlwm.

DIWYGIO

Dysgu Proffesiynol ac Arweinyddiaeth - datblygu a chyflwyno dysgu proffesiynol i alluogi ysgolion ac UauCD i ddatblygu gweithwyr addysg myfyriol, ymchwilgar a chydweithredol.

CYNLLUN BUSNES: DYSGU PROFFESIYNOL, YMHOLI AC YMCHWIL A ARWEINIR GAN YSGOLION

'Y PROSIECT YMHOLI PROFFESIYNOL CENEDLAETHOL' (NPEP).

Galluogi ysgolion a lleoliadau i fod yn rhan o ymholi, ymchwil ac addysgeg er mwyn datblygu dealltwriaeth a dulliau o gefnogi eu dysgwyr.

Dechreuodd cylch NPEP 2024-25 ym mis Medi 2024 gyda chyfres o gyfarfodydd gyda'r ysgolion arweiniol a'r ysgolion partner. Mae GwE wedi dyrannu cyllid gan Lywodraeth Cymru ar gyfer ysgolion NPEP - i ysgolion arweiniol (16 ysgol) ac ysgolion partner (53 ysgol).

Amlinellwyd yr amserlen ar gyfer cyfarfodydd grŵp ynghyd â sesiynau cymorth dewisol mewn cyfarfod yn ddiweddar. Bob tymor, bydd pob ysgol arweiniol yn trefnu cyfarfod ar-lein gyda'u hysgolion partner ac un aelod o'r tîm ymchwil i drafod cynnydd ysgolion wrth gynllunio gwaith ymholi. Fel mewn blynyddoedd blaenorol, bwriad sesiwn cyntaf tymor yr hydref yw dechrau crisialu ac adnabod manylion y ffocws ymholi. Trefnwyd cyfres o sesiynau cymorth ar-lein i ysgolion hefyd.

Dyma'r camau nesaf ar gyfer tymor yr hydref:

- Ysgrifennu at bob ysgol yn cadarnhau'r grwpiau arweiniol-partner, yn cynnwys manylion cyswllt e-bost pob athro ym mhob ysgol.
- Ysgolion arweiniol i drefnu'r cyfarfod grŵp cyntaf ar gyfer tymor yr hydref, a gwahodd un aelod o'r tîm ymchwil cyswllt.
- Bydd aelod o'r tîm ymchwil yn cysylltu â'r ysgolion NPEP newydd i drefnu cael mynediad i'n safle Teams NPEP, ac egluro sut i uwchlwytho adroddiadau ar lwyfan PebblePad y CGA.
- Ysgolion yn ystyried mynychu un o'r sesiynau cymorth dewisol ym mis Hydref a Tachwedd.

Gosodwyd targed o recriwtio a chynnal 63 ysgol bartner ar gyfer 2024-25. Gallai hyn fod yn darged heriol i'w fodloni gan fod ysgolion yn adrodd am gapasiti cyfyngedig i fynd i'r afael â gwaith ymholi NPEP oherwydd y pwysau sydd ar ysgolion, a dim ond hyn a hyn o gapasiti staff.

CYNLLUN BUSNES: PROSIECT ADDYSGEG CENEDLAETHOL

Sgwrs Rhwydwaith Cenedlaethol

Mae YCG arweiniol GwE wedi mynychu cyfarfodydd Prosiect Addysgeg Cenedlaethol ar 26/04/2024, 09/05/2024, 07/06/2024, 19/07/2024 a 20/09/2024 gydag Arweinwyr Rhanbarthol i drafod y Sgwrs Rhwydwaith Cenedlaethol a ddigwyddodd yn Llandudno ym mis Gorffennaf 2024.

Daeth 37 ysgol i'r diwrnod, yn cynnwys ysgolion uwchradd, cynradd, Arbennig ac UauCD. Roedd 7 athro ychwanegol o ysgolion y rhanbarth yn hwyluso'r diwrnod. Cafodd pob ysgol fewnbwn ar agweddau ar y cwricwlwm, cynnydd ac addysgeg gan Lywodraeth Cymru, Graham Donaldson ac ysgolion rhanbarthol .

Dyma'r dysgu pwysig i ysgolion:

- 'Pam' cadarn! Mae angen i brofiadau dysgu y mae dysgwyr yn eu hystyried yn rhai pwrpasol ac ystyrion ategu cwricwlwm a arweinir gan ddiben ar lefel dylunio cwricwlwm.
- Holistaidd a chanolbwyntio ar y plentyn - mae hyn yn golygu bod cynllunio profiadau dysgu yn ymwneud yn gryf ag anghenion a diddordebau y 'dysgwyr sydd o'ch blaen chi' mewn ffordd holistaidd. Mae hyn yn gofyn am ddealltwriaeth gydlynol a chyson o'r pedwar diben a'u nodweddion sylfaenol, y sgiliau a'r datganiadau o'r hyn sy'n bwysig. Mae hyn yn mynd 'y tu hwnt i brofion yn unig' a sgorau safonedig ar yr un pryd â chydabod bod y rhain yn chwarae rhan.
- Beth mae hyn yn ei olygu ar gyfer sut rydym ni'n meddwl am addysgeg ac addysgu? Rôl allweddol yr athro yw bod yn oedolyn sy'n galluogi dysgu ac yn hwylusydd dysgu, i gefnogi cynnydd y 'dysgwyr sydd o'ch blaen chi'. Mae hyn yn golygu arsylwi, gwrando, cwestiynu, ysbrydoli a chydweithio â dysgwyr yn ogystal â modelu meddwl a'r broses ddysgu.
- A yw'n cael effaith ar ddysgu a chynnydd? Er mwyn myfyrio ar effaith yng nghyd-destun y tair thema flaenorol, cydnabyddir bod angen newid mewn meddylfryd a diwylliant ar draws sefydliadau gwahanol a bod angen cyd-ddealltwriaeth a chysondeb o ran disgyliadau.

Camau

Mae YCG arweiniol GwE wedi mynychu cyfarfodydd Camau ym mis Ebrill, Mehefin a Medi 2024.

Mae 2 ysgol gynradd yn y rhanbarth wedi cymryd rhan yng Ngham 2 prosiect Camau. Mae ymarferwyr wedi cychwyn efo'r dull proses fel sail i ddatblygiad cwricwlwm cyn mynd ati i greu perthynas efo'r cwricwlwm a'i elfennau mandadol. Mae tair elfen i'r dull proses:

1. Beth yw ffocws y testun? Pam y mae hyn yn ddysgu sy'n werth ei wneud? O hyn, beth yw'r nod?
2. Beth yw'r prosesau addysgol sy'n rhan o ddysgu hyn? Pa addysgeg, gweithgareddau, profiadau?
3. Sut wnewch chi asesu dysgu'r disgyblion?

Bydd yr ysgolion yn adrodd yn ôl ym mis Hydref 2024.

Prosiect Cynllunio Dysgu (*Welsh Curriculum Learning Design [WCLD]*)

Mae YCG arweiniol GwE wedi mynychu cyfarfodydd ym mis Ebrill a Mai 2024 gydag Arweinwyr Rhanbarthol i drafod y Prosiect Cynllunio Dysgu ar gyfer eleni. Bydd hyn yn parhau i gefnogi'r Prosiect Rhaglen Partneriaeth Ysgolion. Mae YCG GwE hefyd wedi mynychu'r diwrnod adborth ar-lein ar 18/06/2024 gydag ysgolion a phartneriaid rhanbarthol, ac wedi mynychu cyfarfodydd ar-lein ym mis Medi 2024 gyda phartneriaid rhanbarthol i ddylunio prosiect WCLD eleni.

Daeth 3 ysgol i'r diwrnod adborth, yn cynnwys dau Bennaeth sydd wedi cefnogi'r rhaglen. Penderfynodd pob ysgol ganolbwyntio ar y cyfrwng digidol yn cefnogi efo darllen. Defnyddiodd athrawon un ysgol y cyfrwng digidol i gefnogi efo darllen drwy recordio llyfrau ffonog y gellir eu dadgodio a'u hanfon gartref i'r rhieni atgyfnerthu'r ffonog a ddysgwyd. Yn ôl adborth gan rieni yn y nosweithiau rhieni yn ddiweddar bu hyn yn llwyddiant, ac mae'n cyflymu sgiliau darllen disgyblion .

Fe wnaeth un ysgol gydweithio ar ddisgyblion hŷn yn helpu disgyblion iau i ddarllen trwy ddefnyddio apiau Google classroom. Cafwyd adborth cadarnhaol am agweddau at ddarllen, ac fe wnaeth y disgyblion hŷn yn enwedig elwa ar feithrin perthynas gyda'r disgyblion iau.

Mae dwy ysgol wedi cyfrannu at adnodd cenedlaethol ar y cyfrwng digidol yn cefnogi efo addysgeg.

CYNLLUN BUSNES: Y LLWYBR DYSGU I GYMORTHYDDION DYSGU

Defnyddir ffurflenni gwerthuso cenedlaethol ar gyfer pob rhaglen yn seiliedig ar fodel Kirkpatrick.

Adolygwyd y rhaglen **Ymsefydlu** gan y grŵp Cenedlaethol yn ystod Tymor yr Haf. Mae hyn wedi sicrhau bod y rhaglen Ymsefydlu yn gyfoes a pherthnasol i flaenoriaethau ysgolion a Llywodraeth Cymru. Mae'r Adran Cyfathrebu cenedlaethol yn hysbysebu'r rhaglen ddiwygiedig, ac mae manylion yn cael eu cynnwys ym mwletin GwE.

Adolygwyd cynnwys y rhaglen **Cymorthyddion Wrth Eu Gwaith** gan y grŵp Cenedlaethol yn ystod Tymor yr Haf. Mae hyn wedi sicrhau bod y rhaglen yn gyfoes a pherthnasol i flaenoriaethau ysgolion a Llywodraeth Cymru. Mae'r

rhaglen yn cael ei chynnig i glystyrau o ysgolion. Ers Ebrill 2024 mae 2 glwstwr wedi cwblhau'r hyfforddiant, 3 clwstwr wedi cychwyn yr hyfforddiant a dau glwstwr/ysgol arall wedi ymrwymo i gynnal yr hyfforddiant yn ystod 2024-25.

Cwblhaodd 27 cymhorthydd y rhaglen **Darpar CALU Cylch 8** gyda 27 wedi gwneud cais ar gyfer asesiad statws CALU yn ystod Tymor yr Hydref 2024. Derbyniwyd 50 cais ar gyfer rhaglen Darpar CALU Cylch 9, ac fe fydd 49 yn dechrau ar yr hyfforddiant ym mis Hydref (7 cyfrwng Cymraeg a 42 cyfrwng Saesneg).

Mae'r rhaglen **Darpar CALU Cylch 10** wedi cael ei hysbysebu yn y Bwletin ac ar y Dosbarth Google i Gymorthyddion, gyda'r dyddiad cau ar 25/11/2024. Fe fydd y rhaglen yn cychwyn yn Ionawr 2025.

Cynhaliwyd sesiwn diweddarau gorfodol ar gyfer **aseswyr CALU** cyn cynnal asesiadau Cylch 7 a 8, gan uwch sgilio a grymuso CALU ac athrawon sy'n arwain ac yn cefnogi cyd-weithwyr yn eu lleoliadau.

Cynhaliwyd asesiadau Cylch 7 ar gyfer ymgeiswyr gyda 31 yn bodloni y safonau cenedlaethol ar gyfer Statws CALU, sef 100% o'r ymgeiswyr. Sicrhawyd ansawdd a phrosesau asesu drwy sesiynau cymedroli rhanbarthol a chenedlaethol trylwyr a nodwyd bod safon cyffredinol y myfyrdodau yn uwch na'r gorffennol oherwydd safon trafodaethau a rhyngweithio proffesiynol wyneb yn wyneb yn ystod y rhaglen. Mae adborth ffurflenni arfarnu cychwynol, ac yn dilyn y broses asesu, yn gadarnhaol iawn gyda bron bob un ateb naill ai yn 'cytuno' neu 'cytuno'n gryf' gyda'r datganiadau.

Cynhaliwyd cyfarfod rhwydwaith rhithiol ar gyfer cymorthyddion y rhanbarth ym mis Mai 2024, ac fe gafwyd cyflwyniad ar strategaethau ymddygiad gan un o'r hwyluswyr LIDGA.

Comisiynwyd Canolfan Dyslecsia Miles, Prifysgol Bangor, i ddarparu hyfforddiant Dyslecsia i 15 o gymorthyddion, a fydd yn arwain at achrediad Statws Ymarferydd Dyslecsia. Cynhelir yr hyfforddiant yn Nhyrnor yr Hydref a Thymor y Gwanwyn. Cynhaliwyd y diwrnod cychwynol yng Nghanolfan Dyslecsia Miles ym Mhrifysgol Bangor, gyda gweddill y sesiynau yn cael eu cynnal ym Mryn Eirias.

CYNLLUN BUSNES: SAFON UWCH A BAGLORIAETH CYMRU

Darparu cymorth i wella'r dysgu a'r addysgu yng nghyd-destun Safon Uwch a Bagloriaeth Cymru Uwch mewn dosbarthiadau chweched dosbarth.

Helpu ysgolion i gael gafael ar adnoddau i helpu efo cyfnodau pontio dysgwyr ac i wneud y defnydd gorau ohonynt.

- [Gweithdy Astudiaethau Busnes a Seicoleg 9/7/24](#): Cafodd y 5 a ddaeth i'r gweithdy fudd mawr ohono. Mae adborth cadarnhaol yn cyfeirio at weithgareddau dysgu ac addysgu, dulliau ymyrraeth, cynllunio darpariaeth, cynllunio asesu ac enghreifftiau o wersi a rannwyd. Byddai cydweithio pellach â rhagor o ysgolion yn cael ei groesawu i'r dyfodol.
- [Digwyddiad Ôl-16 28/6/24](#): 33 wedi mynychu: digwyddiad diwrnod llawn yng Nghanolfan Fusnes Conwy. Y thema oedd 'Mae dosbarthiadau Chweched Dosbarth yn newid', ac roedd y rhaglen yn cynnwys: 'Atal Hunanladdiad - Papyrus UK; Cefnogi dysgwyr efo trosglwyddo Ôl-18 - Prifysgol Bangor; Cymorth bugeiliol i ddysgwyr ôl-16, gwella presenoldeb a chyfeirio at gefnogaeth allanol; a Cymorth efo trosglwyddo cyn-16, cymorth bugeiliol a chyflwyno'r Dystysgrif Her Sgiliau. Roedd pawb a ddaeth i'r digwyddiad o'r farn ei bod yn llawn gwybodaeth ac yn gwerthfawrogi cyflwyniadau gwerthfawr Penaethiaid Chweched Dosbarth y rhanbarth. Roedd cyflwyniad Papyrus hefyd yn rymus iawn, ac roedd ysgolion yn gwerthfawrogi cael gwybod sut i geisio cyngor a chymorth. Rhannodd Prifysgol Bangor wybodaeth a dyddiadau defnyddiol am eu dyddiau pontio/cymorth i fyfyrwyr, ynghyd â dipyn o agoriad llygad i bryderon a heriau myfyrwyr yn eu blwyddyn gyntaf yn y Brifysgol.

Datblygu a chyflwyno dysgu proffesiynol i gefnogi addysgu Bagloriaeth Cymru Uwch.

- [Cyfarfod rhwydwaith Bagloriaeth Cymru 13/6](#): 17 wedi mynychu. Roedd pawb a ddaeth i'r cyfarfod o'r farn ei fod yn ddefnyddiol iawn ac yn gwerthfawrogi cael rhannu syniadau am ddarpariaeth a chynllunio ar gyfer asesu yng nghyd-destun y cymhwyster newydd. Bydd ysgolion yn parhau i gydweithio a rhannu adnoddau ar y grŵp Teams.

CYNLLUN BUSNES: PECYN CYMORTH AR GYFER SEFYDLU / GYRFA GYNNAR

Sefydlu

Mae'r trefniadau newydd ar gyfer mentora Athrawon Newydd Gymhwysu (ANG) wedi'u gweithredu yn llawn, gan gyd-fynd â threfniadau Llywodraeth Cymru. O ganlyniad, mae mentora eisoes wedi'i gryfhau ac mae ANG yn cael

cefnogaeth fwy effeithiol. Yn ôl sgysiau cychwynnol efo ANG mewn ysgolion maent wedi setlo yn dda, ac mae'r trefniadau newydd yn gweithio'n dda. Mae dysgu proffesiynol cenedlaethol i ANG eisoes yn mynd rhagddo. Bydd dysgu proffesiynol rhanbarthol yn cychwyn ym mis Tachwedd 2024, sy'n bodloni anghenion penodol athrawon ein rhanbarth ac yn digwydd yn lleol yn ein hawdurdodau lleol. Mae arweinydd ANG GwE yn cydlynu'r dysgu proffesiynol hwn, yn ogystal â threfniadau ar gyfer mentora, ac mae wedi cyfarfod â chyd-weithwyr yn genedlaethol i hwyluso hyn. Mae ANG wrthi'n llunio eu portffolio Sefydlu, yn unol â'r disgwyliadau cenedlaethol newydd. Mae gofyn statudol i gymedroli'r portffolios hyn yn rhanbarthol, cyn cymedroli cenedlaethol yn nhymor yr haf 2024. Mae risg sylweddol na fodlonir y gofyn statudol i gymedroli ANG yn rhanbarthol cyn y cymedroli Cenedlaethol yn nhymor yr haf gan na fydd dull Gyrfa Gynnar rhanbarthol o bosib, nac arweinydd ANG rhanbarthol, ar ôl mis Ebrill 2025.

Addysg Gychwynnol i Athrawon (AGA) a dysgu proffesiynol

Mae dysgu proffesiynol arfaethedig i athrawon Gyrfa Gynnar wedi'i fapio allan i sesiynau ANG ar lefel uwch. Mae'r rhain yn bwrpasol, ac yn benodol i anghenion y rhanbarth, er enghraifft, rheoli lles disgyblion ac ymddygiad heriol, gwella ddarpariaeth 3-8 a chefnogi athrawon efo datblygu addysgeg adborth. Fodd bynnag, mae nod llawn y llwybr dysgu proffesiynol achrededig, sy'n benodol i'n rhanbarth, yn ansicr bellach oherwydd effaith yr adolygiad haen ganol.

Mae cynlluniau ar gyfer dysgu proffesiynol ar y cyd yn parhau. Mae Bwrdd Rheoli CaBan yn cefnogi'r datblygiad hwn yn llwyr, ac wedi bod yn ystyried ffyrdd o achredu dysgu proffesiynol ar y cyd yn llawn. Mae cyfarfodydd cychwynnol wedi'u cynnal rhwng GwE a CaBan, gyda'r Sefydliad ar gyfer Cydweithrediad a Datblygiad Economaidd (Mehefin 2024) i werthuso cryfderau, anghenion presennol ac athrawon y dyfodol. Cafwyd adborth cadarnhaol iawn gan y Sefydliad ar gyfer Cydweithrediad a Datblygiad Economaidd ar effaith bosib syniadau ar gyfer dysgu proffesiynol ar y cyd o fewn rhanbarth partneriaeth CaBan. Fel y mae pethau ar hyn o bryd, nid yw'n glir a fydd y dull Dysgu Proffesiynol rhanbarthol yn parhau yn y maes hwn. O ganlyniad, mae capasiti dysgu proffesiynol ar y cyd y bartneriaeth bellach yn gyfyngedig. Fodd bynnag, rydym ni'n parhau i gynllunio'r hyn sy'n angenrheidiol ac yn bosib yn y tymor byr, yn unol â'r cynllun busnes. Mae hyn yn cynnwys 9 aelod staff GwE yn cefnogi myfyrwyr y tymor hwn trwy ddarparu sesiynau rheolaidd ar ystod eang o gynllunio a chynnwys cwricwlwm yn y cynradd a'r uwchradd, yn Gymraeg a Saesneg. Cafwyd presenoldeb llawn yn y sesiynau hyn hyd yma, a derbyniad cadarnhaol iawn.

O dan feini prawf AGA statudol LIC sydd newydd eu cyhoeddi (Medi 2024), mae gofyn am ddull dysgu proffesiynol rhanbarthol ar gyfer athrawon gyrfa gynnar, sy'n sicrhau bod AGA a dysgu proffesiynol ANG yn gydnaws â'i gilydd. Fel y mae ar hyn o bryd, mae risg sylweddol na fodlonir meini prawf achredu statudol y Cyngor y Gweithlu Addysg (CGA) yn rhanbarth GwE ar ôl Ebrill 2025.

Gwella'r ddarpariaeth ar gyfer AGA

Achredwyd llwybr addysgu Anghenion Dysgu Ychwanegol cyntaf Cymru yn llwyddiannus gan bartneriaeth CaBan, ac mae'r garfan gyntaf wrthi'n cael hyfforddiant pwrpasol ar ddisgyblion ag ADY ac ar fin mynd allan ar eu lleoliad cyntaf. Mae hyn wedi creu cryn dipyn o gyhoeddusrwydd cadarnhaol i'r bartneriaeth. Trwy'r cynllun busnes bu staff GwE yn rhan annatod o ddatblygu'r rhaglen (dros ddwy flynedd) a'i hachredu trwy gyfarfodydd efo'r CGA ym mis Ebrill 2024. Fel rhaglen AGA gyntaf Cymru yn y maes hanfodol hwn o angen rhanbarthol, mae Llywodraeth Cymru yn cynnig nodd i ymchwil tymor hir i effaith yr athrawon newydd sydd wedi'u huwchgilio ar addysgeg ADY, a chafwyd cyfarfod gyda staff GwE a CaBan i gychwyn datblygu hyn ym mis Mai 2024. Fodd bynnag, mae risg y bydd rôl GwE yn hyn oll yn dod i ben ym mis Ebrill 2025 cyn gall yr athrawon cyswllt ennill Statws Athro Cymwysedig (SAC) sy'n risg sylweddol i hunan arfarnu ac effaith.

Mae staff GwE yn parhau i fod yn rhan o brosesau sicrhau ansawdd ac effeithiolrwydd ansawdd o fewn partneriaeth CaBan, sy'n helpu i sicrhau bod prosesau hunan arfarnu a gwella yn gadarn. Mae staff GwE yn parhau i roi cefnogaeth lawn i raglenni AGA achrededig y rhanbarth yn CaBan a'r Brifysgol Agored, a hynny trwy gydweithio cadarn, mynychu cyfarfodydd perthnasol a gweithio'n uniongyrchol efo ysgolion arweinïol a rhwydwaith pan fo'n briodol.

Mae recriwtio i raglenni CaBan a'r Brifysgol Agored yn gryf iawn yn 2024-25, yn arbennig yn y sector cyfrwng Cymraeg. CaBan sy'n cynnal unig raglenni AGA cyfrwng Cymraeg Cymru ar hyn o bryd, ac maent yn gyfan gwbl trwy gyfrwng y Gymraeg. Nodwyd cryfder GwE yn mhartneriaeth CaBan mewn adroddiadau CGA yn ddiweddar. Mae'r Athro John Gardner hefyd wedi adolygu Prifysgol Bangor ar draws yr holl gyfadranau yn ddiweddar, gan adrodd *'the relationships with local schools and other stakeholders, primarily through CaBan and GwE, are nothing short of outstanding in all aspects: collaborative working and engagement, organisational structure and as a platform for*

research in schools. Mae risg sylweddol y bydd y gwaith rhanbarthol hwn, sy'n cael effaith hynod gadarnhaol ar ysgolion ein rhanbarth ac ar athrawon gyfa gynnar, yn dod i ben ym mis Ebrill 2025.

CYNLLUN BUSNES: RHAGLENNI ARWEINYDDIAETH I'R DYFODOL

O ganlyniad i gyflwyno'r Rhaglen Datblygu Arweinyddiaeth Ganol (RhDAG), y Rhaglen Datblygu Uwch Arweinyddiaeth (RhDUA) a'r Rhaglen i Benaethiaid Newydd a Phenaethiaid Dros Dro yn effeithiol mae arweinwyr ysgolion ar bob lefel yn fwy hyderus ac effeithiol yn ôl ffurflenni arfarnu carfan 23-24. Mae ffenestr ymgeisio ar gyfer carfanau 24-25 y RhDAG a'r RhDUA ar agor. Bydd carfan newydd Rhaglen Datblygu Penaethiaid Newydd a Phenaethiaid Dros Dro 2024-26 yn cychwyn yn nhymor yr hydref.

Mae'r cynnwys wedi helpu dealltwriaeth aelodau o'u cyfraniad at ddatblygu system hunan wella a chydweithredol a datblygu eu sgiliau arweinyddiaeth trwy ddefnyddio y Fframwaith ar gyfer Gwerthuso, Gwella ac Atebolrwydd a'r Adnodd Cenedlaethol: Gwerthuso a Gwella yn bwrpasol.

Mae ansawdd a lefel y rhwydweithio a'r ymgysylltu yn ystod y rhaglenni, ac wedyn, wedi gwella o ganlyniad i gyflwyno wyneb yn wyneb a chyfleoedd ychwanegol i drafod a meithrin perthnasau proffesiynol. Mae hyn yn cynnwys cyfleoedd i drafod eu hymrwymiad i weithredu o'r modiwlau blaenorol.

Mae pawb sydd ar y rhaglenni arweinyddiaeth cenedlaethol yn deall eu rôl arweinyddiaeth o ran gweithredu'r CiG a'r Fframwaith ar gyfer Gwerthuso, Gwella ac Atebolrwydd yn llwyddiannus.

Mae ymarferwyr yn myfyrio'n effeithiol ar eu harferion proffesiynol fel arweinwyr ysgolion yn erbyn y Safonau Arweinyddiaeth Cenedlaethol ac yn adnabod y profiadau iddynt eu meithrin yn flaenorol, ond hefyd pa rai sydd angen iddynt eu datblygu i'r dyfodol, yn enwedig ym meysydd cyllid, ymgysylltu â'r gymuned ac arloesi. Mae'r Dasg Profiad Arweinyddiaeth yn hwyluso cyfleoedd i ddatblygu eto y 5 safon yn bwrpasol.

Gall aelodau lunio, gyrru a gwerthuso cynlluniau gwella ysgol gyfan effeithiol gan ddarparu tystiolaeth o effaith eu harferion arweinyddiaeth. Bydd cyflwyno'r Tasgau Profiad Arweinyddiaeth ym mis Tachwedd 2024 yn dystiolaeth o effaith eu gwaith ar ddeilliannau disgyblion, y ddarpariaeth a'u datblygiad arweinyddiaeth.

Anogwyd pob aelod o garfanau 23-24, ble mae'n briodol, i anelu at y lefel nesaf ar y llwybr arweinyddiaeth.

Mae pob ymarferwr wedi cael gwell dealltwriaeth o'r safonau arweinyddiaeth a sut gall y safonau hynny gefnogi eu datblygiad proffesiynol.

Caiff aelodau'r RhDAG a'r RhDUA gefnogaeth gan rwydwaith effeithiol o hwyluswyr, mentoriaid o fewn ysgol, cymhellwyr arweinyddiaeth, Penaethiaid ac YCG. Hwylusir y cymorth hwn gan y tîm busnes rhanbarthol.

O ganlyniad i'r adolygiad Haen Ganol, nid yw'n glir sut na phwy fydd yn cyflwyno'r rhaglenni pan ddaw'r gwasanaeth rhanbarthol i ben.

Mae'r Cymhwyster Proffesiynol Cenedlaethol ar gyfer Prifathrawiaeth (CPCP) wedi'i ailwampio, ac mae'n cael ei gynnal yn genedlaethol yn hytrach na'n rhanbarthol. Unwaith eto, nid yw'n glir sut bydd hyn yn cael effaith ar gynnwys y rhaglenni rhanbarthol i'r dyfodol.